

<https://doi.org/10.31891/2415-7929-2023-27-22>

УДК 81'25+811.112.2+623.4

ПУСТОВІТ Н. В.

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У НІМЕЦЬКОМОВНИХ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТАХ ПРО МОДИФІКАЦІЇ ОСНОВНОГО БОЙОВОГО ТАНКА ЗБРОЙНИХ СИЛ НІМЕЧЧИНИ LEOPARD 1 ТА LEOPARD 2A7+

У статті проаналізовано перекладацькі прийоми, які застосовуються при перекладі науково-технічних текстів військової тематики. Виявлено та охарактеризовано лексико-семантичні та синтаксичні перекладацькі трансформації. У контексті дослідження проведено аналіз німецькомовних науково-технічних текстів про модифікації основного бойового танка збройних сил Німеччини, Leopard 1 та Leopard 2A7+. Відмічено, що при перекладі текстів військової тематики цільовий текст є максимально наближеним до оригінального та передає лексичне значення слова максимально точно, у свою чергу перекладач повинен володіти не лише термінологічним мінімумом, але й фоновими знаннями. Відзначено, що ефективним інструментом перекладу є поєднання декількох перекладацьких прийомів, серед яких виділено морфолого-категорійну заміну, підбір українських відповідників та синтаксичні трансформації різних рівнів.

Ключові слова: перекладознавство, німецька мова, лексико-семантичний прийом, синтаксичний прийом, бойовий танк, збройні сили, «танкова коаліція», Leopard 1, Leopard 2A7+.

PUSTOVIT N.

National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute"

TRANSLATION TRANSFORMATIONS IN GERMAN SCIENTIFIC AND TECHNICAL TEXTS ON MODIFICATIONS OF THE MAIN BATTLE TANK OF THE ARMED FORCES OF GERMANY LEOPARD 1 AND LEOPARD 2A7+

The article analyzes the translation techniques used in the translation of scientific and technical texts of military subjects. Lexical-semantic and syntactic translation transformations have been identified and characterized. In the context of the study, an analysis of German-language scientific and technical texts on modifications of the main battle tank of the German Armed Forces, Leopard 1 and Leopard 2A7 + has been carried out. It is noted that when translating military texts, the target text should be as close as possible to the original and convey the lexical meaning of the word as accurately as possible, in turn, the translator should have not only a terminological minimum, but also background knowledge. Transformations that help to preserve the features of the author's style with the appropriate reproduction of the content have been considered. These methods, according to the international classification, cover: 1) transliteration and transcription, tracing and selection of various variants for replacement; 2) detalization and generalization; 3) the introduction of new words or omission of old concepts; 4) integral-situational transformation (replacement). Most translation methods are aimed at lexical-semantic transformations. The use of these methods is intended to provide in a certain context a greater degree of adequacy of translation. This is how it is possible to approximate the norms of compatibility and avoid foreign words and word combinations. It is noted that an effective translation tool is a combination of several translation techniques, among which there are morphological-categorical replacement, selection of Ukrainian equivalents and syntactic transformations.

Key words: translation studies, German language, lexical-semantic technique, syntactic technique, battle tank, armed forces, "tank coalition," Leopard 1, Leopard 2A7 +.

Постановка проблеми у загальному вигляді

та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями

Танки Leopard 1 та 2 є основними бойовими танками збройних сил Німеччини. Зокрема, Leopard 2 необхідний Україні для проведення контрнаступальної операції у 2023 році. Формат «Рамштайн» та «танкова коаліція» дозволила Україні, залучившись підтримкою міжнародних партнерів, отримати Leopard 2. Цей танк виготовлений німецькою машинобудівною компанією Krauss-Maffei Wegmann і уся документація укладена відповідно німецькою мовою. У зв'язку з цим, зростає потреба якісного перекладу як під час тренувань особового складу, так й у процесі роботи над технічною документацією. Дослідження пропонує інтердисциплінарний вимір, а саме на перетині перекладознавства, військової та науково-технічної галузей. **Актуальність дослідження** зумовлена як розширенням співпраці з країнами-членами НАТО, особливо у контексті «танкової коаліції», так й розвитком військового перекладу в умовах дії воєнного стану в Україні.

У сучасних філологічних дослідженнях та військовій галузі відчувається нестача перекладацьких кейсів, присвячених німецькомовним науково-технічним текстам безпосередньо про бойові танки та їх модифікації. Велика кількість досліджень фокусується на англомовному аспекті. У той час як ми розглядаємо німецькі бойові машини Leopard 1 та Leopard 2A7+ (модернізований Leopard 2 для виконання бойових завдань у місті). З точки зору військової справи та лінгвістичних досліджень розгляд саме цих двох модифікацій дозволить відстежити, як вдосконалювалася та змінювалася ця бойова машина, що є надзвичайно важливим у контексті тренувань ЗСУ. Запропоноване дослідження дозволить проаналізувати перекладацькі трансформації у контексті адаптації науково-технічних текстів до поточних потреб української армії, а також розширити галузевий термінологічний апарат.

Аналіз досліджень та публікацій

Ми проаналізували джерела, присвячені різним аспектам перекладознавства. Так, каталонський лінгвіст М. Тереза Кабре у своїх працях розглядає проблему співвідношення термінології та перекладу, а також термінологічні проблеми перекладу [1]. Українські дослідники працюють над різними лінгвістичними та перекладацькими моделями. О.М. Білоус займається проблемами німецько-українських мовних паралелей, семантикою першотвору та перекладу [5]. Т.Р. Кияк, А.М. Науменко, О.Д. Огуй поряд з лексичними та морфологічними труднощами перекладу характеризують найпоширеніші перекладацькі прийоми та практичні рекомендації з їх застосування у контексті німецько-українського напрямку [6]. Г.Л. Лисенко та З.В. Чепурна досліджує проблематику функціонування німецьких військових термінів та їх перекладу цільовою мовою [9]. Військово-технічна складова присутня у працях В.В. Балабіна [4], О.В. Юндіної [10], О.Ю. Солодяк [8], С.Я. Янчука [11], М.О. Кур'янової [7]. Однак, ми бачимо, що проблематика перекладацьких трансформацій у німецькомовних текстах про військову техніку висвітлена недостатньо.

Формулювання цілей статті

Мета запропонованого дослідження – аналіз та характеристика лексико-семантичних та синтаксичних перекладацьких прийомів у німецькомовних науково-технічних текстах про бойові танки модифікацій Leopard 1 та Leopard 2A7+.

Виклад основного матеріалу

За традиційним підходом, модифікованим терміном «спосіб», трансформації реалізуються за допомогою відповідних способів (особливих прийомів щодо визначення мовних засобів, необхідних для адекватного перекладу), які допомагають зберегти риси авторського стилю при відповідному відтворенні змісту. Ці способи, за більшістю класифікацій, охоплюють: 1) транслітерацію та транскрипцію, калькування та добір варіантів, необхідних для еквівалентних псевдозамін; 2) деталізацію й узагальнення; 3) запровадження нових слів чи опускання старих понять; 4) цілісно-ситуативне перетворення (заміну). Більшість способів перекладу спрямовані на лексико-семантичні трансформації. Лише еквівалентна, цілісно-ситуативна заміна та частково запровадження нового слова можуть стосуватися практично всіх рівнів мови як мовної діяльності. Використання цих способів покликане забезпечити в певному контексті більший ступінь адекватності перекладу. Саме так вдається наблизити норми сполучуваності, ідіоматизувати переклад, уникнути чужомовних реченневих і словотвірних моделей тощо [6, ст. 495].

У контексті перекладацьких студій ми розглянемо бойовий танк другого покоління Leopard 1 та третього покоління Leopard 2A7+ та проаналізуємо перекладацькі трансформації у німецькомовних текстах про ці бойові машини. Почнемо з характеристики та аналізу Leopard 1 [2].

Seit 1965 wurde der Leopard 1 in einer Gesamtstückzahl von über 4.700 gefertigt und ist in neun Ländern auf fünf Kontinenten auch heute noch in der Nutzung. *З 1965 року загальна кількість танків Leopard 1 становила більше 4,700 одиниць. Сьогодні вони є на озброєнні дев'яти країн на п'яти континентах.* (У перекладі ми бачимо **перестановку слів** на початку речення, крім того через **додавання слова танки** відбувається **узагальнення** поняття; in der Nutzung – **на озброєнні**, тобто **лексична заміна; синтаксична трансформація**, що стосується членування речення).

Durch kontinuierliche Kampfwertsteigerungen befindet sich das System immer noch auf einem modernen Stand der Technik. Nutzerstaaten stehen außerdem eine Vielzahl von Nachrüst-Kits zur Verfügung, um Produktkonfigurationen den jeweils spezifischen Schwerpunkten hinsichtlich Feuerkraft, Schutz, Mobilität und Logistik anzupassen. *Завдяки постійному підвищенню бойової ефективності система все ще залишається сучасною.* (У перекладі слова Kampfwertsteigerungen має місце **підбір українських відповідників**, а також **морфолого-категорійна заміна** множини однією; auf einem modernen Stand der Technik перекладаємо як **сучасною**, застосовуючи **лексико-синтаксичне згортання**). *Країни-партнери мають доступ до різноманітних наборів доукомплектування для того, аби адаптувати конфігурації продукту до пріоритетних завдань вогневої потужності, захисту, мобільності та логістики.* (**Часткова лексична заміна** у слові Nutzerstaaten – **країни-партнери**; **прийом калькування** Nachrüst-Kits – **набори доукомплектування**; оригінальне словосполучення den jeweils spezifischen Schwerpunkten перекладається із застосуванням **морфолого-категорійної заміни**, коли іменник стає прикметником – **пріоритетні завдання**).

Der Leopard ist das Synonym weltweit führender Kampfpanzertechnologie. Seine nahezu 50-jährige Geschichte ist eine Erfolgsstory ohnegleichen. *Leopard – синонім провідної технології виробництва бойових танків у всьому світі.* (У цьому реченні застосований прийом **перестановки слів; перенесення** слова Leopard з мови оригіналу в цільову; **введення нового слова** у цільовій мові, а саме **виробництва: Kampfpanzertechnologie – технологія виробництва бойових танків**, яке розширює лексичне значення оригіналу). *Його майже 50-річна історія є безпрецедентною історією успіху.* (Синтаксична трансформація речення, яка полягає у **перестановці слів; калькування: eine Erfolgsstory – історія успіху**).

Als schlagkräftige Antwort auf die vielseitigen Bedrohungen der Vergangenheit, Gegenwart und Zukunft bildet er das Rückgrat moderner, visionärer und durchsetzungsfähiger Streitkräfte rund um den Globus. *Будучи*

потужною відповіддю на загрози минулого, теперішнього та майбутнього, бойовий танк формує основу сучасних, передбачливих та завязятих збройних сил по всьому світу. (Має місце **морфолого-категорійна заміна** частин мови: сполучника als на дієприслівник будучи; перекладацький прийом узагальнення, тобто **бойовий танк** замість оригінального er; підбір **лексичного відповідника** до слова das Rückgrat та словосполучення um den Globus). Seine überragende Kampfkraft, bestehend aus einer optimalen Kombination aus Feuerkraft, Schutz, Mobilität und modernster Führbarkeit, setzt weltweit Maßstäbe. Його надзвичайні бойові характеристики, що забезпечуються оптимальним поєднанням вогневої потужності, захисту, мобільності та маневреності, встановлюють стандарти в усьому світі. (**Морфолого-категорійна заміна**, що стосується форми однини/множини: Kampfkraft – **бойові характеристики**; підбір українських відповідників: Kombination – **поєднання**; Schutz – **захист**; опускання вжитого слова modernster; **синтаксична трансформація**: введення пасивної конструкції у цільовий текст: що забезпечуються). Deshalb hat sich der Leopard bisher bei jeder Vergleichserprobung durchgesetzt. Die modulare Auslegung erlaubt den Einsatz des Kampfpanzers bis weit in die Mitte des 21. Jahrhunderts – angepasst an unterschiedlichste Bedrohungslagen. Ось чому Leopard досі переважав у кожному порівняльному випробуванні. Модульна конструкція дозволила використання танка до середини XXI століття – завдяки його адаптованості до широкого кола загроз. (**Перенесення** слова Leopard з мови оригіналу в цільову; **часткове опускання** вжитого слова: des Kampfpanzers – **бойовий**; підбір українських відповідників: an unterschiedlichste Bedrohungslagen – **до широкого кола загроз**).

Kontinuierliche Kampfwertsteigerung – **Постійне підвищення бойової ефективності**

Technische Modifikationen des Leopard 1 erfüllen zudem ein umfangreiches taktisches Anforderungsprofil. Hierzu zählen unter anderem seine hohe Erstschuss-Trefferwahrscheinlichkeit mit allen Munitionssorten bei Tag und Nacht, bei eingeschränkter Sicht, aus der Fahrt und auf bewegte Ziele. Технічні модифікації Leopard 1 відповідають широкому профілю тактичних вимог. До них відноситься, з-поміж іншого, висока вірогідність ураження цілі з першого пострілу усіма типами боєприпасів вдень та вночі, в умовах недостатньої видимості, під час руху танка, а також ураження рухомих цілей. (Спосіб **транслітерації**: Modifikationen – **модифікації**; синтаксична трансформація **перестановки слів** у простому реченні; підбір українських відповідників: Erstschuss-Trefferwahrscheinlichkeit – **ураження цілі з першого пострілу**; **введення нового слова** ураження: auf bewegte Ziele – **ураження рухомих цілей**).

Die schnelle Feuereröffnung, hohe Justiergenauigkeit und -beständigkeit sowie die schnelle Überprüfbarkeit des Waffensystems und Herstellung der Gefechtsbereitschaft ohne externe Prüfmittel sind weitere überzeugende Systemeigenschaften. Іншими важливими властивостями системи є швидке відкриття вогню, висока точність і стабільність коригування, а також швидка перевірка системи зброї та приведення в бойову готовність без залучення додаткового тестового обладнання. (Синтаксична трансформація, що полягає у **перестановці слів**; **лексична заміна**: überzeugende – **важливими**; підбір українських відповідників: Herstellung der Gefechtsbereitschaft – **приведення в бойову готовність**; **введення нового слова** залучення: ohne externe Prüfmittel – без залучення додаткового тестового обладнання).

Rozглянемо та проаналізуємо модернізований Leopard 2A7+ [3].

Der Leopard 2 A7+ wurde für die neuen Aufgaben der deutschen Bundeswehr entwickelt und qualifiziert. Бойовий танк третього покоління Leopard 2 A7+ був розроблений та призначений для виконання нових завдань збройних сил Німеччини. (Спосіб **лексично-синтаксичного розгортання**: der Leopard 2 A7+ – **бойовий танк третього покоління Leopard 2 A7+**; синтаксична трансформація, що полягає у **перестановці слів**; підбір українських відповідників: der deutschen Bundeswehr – **збройні сили Німеччини**). Die auf den Schutz der Fahrzeugbesatzung optimierten Systemkomponenten bewährten sich im Afghanistan-Einsatz mit dem NATO-Partner Kanada. Компоненти системи, оптимізовані для захисту екіпажу, довели свою ефективність під час місії в Афганістані з країною-партнером НАТО Канадою. (синтаксична трансформація, що стосується **перестановки слів** у реченні; **часткове опускання** вжитого слова: der Fahrzeugbesatzung – **екіпажу**; **транслітерація**: NATO – НАТО).

Der Leopard 2 A7+ verdankt seine überragende Leistungsfähigkeit einer optimalen Kombination aus Schutz, Mobilität, Führbarkeit und Feuerkraft. Leopard 2 A7+ має такі чудові характеристики завдяки оптимальному поєднанню захисту, мобільності, маневреності та вогневої потужності. (**Морфолого-категорійна заміна**, що стосується частин мови: дієслово verdankt – **прийменник завдяки**; підбір українських відповідників: Kombination – **поєднання**). Die optimale Führbarkeit des Leopard 2 beruht auf der einzigartigen Symbiose von Fahrzeugbesatzung und anspruchsvollster Technologie – made in Germany. Оптимальна маневреність бойової машини досягається завдяки унікальній взаємодії екіпажу та найдосконалішої технології – зроблено в Німеччині. (Застосовується прийом **узагальнення**: Leopard 2 A7+ – **бойової машини**; **лексична заміна**: beruht auf – **досягається завдяки**; підбір українського відповідника: Symbiose – **взаємодія**; **калькування**: made in Germany – **зроблено в Німеччині**). Die kontinuierliche Weiterentwicklung von Primär- und Sekundärschutz sichert Besatzung und Gerät selbst vor modernsten Munitionsarten und Bedrohungen. Постійне вдосконалення систем первинного та вторинного захисту захищає екіпаж та обладнання навіть від найсучасніших видів боєприпасів та загроз. (**Введення нового слова** систем: Primär- und Sekundärschutz – **систем первинного та**

вторинного захисту; **підбір** українських відповідників: Munitionsarten und Bedrohungen – види боєприпасів та загроз).

Auf die vielseitige Überlegenheit des Leopard vertrauen die Streitkräfte von 19 Nationen. *Збройні сили 19 країн довіряють різнобічним перевагам цього бойового танка.* (Синтаксична трансформація, що стосується **перестановки слів**; **узагальнення**: Leopard – бойового танка; **підбір** українських відповідників: die Streitkräfte – збройні сили). Alle Fahrzeuge wurden von KMW geliefert. Das ist bei über 3.500 Stück eine weltweit einzigartige Quote. *Усі транспортні засоби були поставлені компанією KMW, що є унікальною квотою у світі та складає понад 3,500 одиниць.* (Синтаксична трансформація, що стосується **об'єднання** двох простих речень, а також **перестановка слів**, що у свою чергу призводить до **перебудови** структури речення; **перенесення аббревіатури у цільову мову**: KMW). Darüber hinaus definiert und konzipiert eine Vielzahl internationaler Kunden über den LEO-User-Club gemeinsame Versorgungskonzepte, Weiterentwicklungen und Änderungsvorhaben. *Крім того, велика кількість міжнародних замовників визначають і розробляють спільні концепції поставок, подальші розробки та проекти змін через LEO-клуб.* (Синтаксична трансформація, що полягає у **зміні порядку слів**; **підбір** українських відповідників: Versorgungskonzepte, Weiterentwicklungen – концепції поставок, подальші розробки; **часткове перенесення** слова у цільову мову: LEO-User-Club – LEO-клуб). Referenzkunden für die Leopard-Familie sind unter vielen anderen Deutschland, die Schweiz, Spanien, Dänemark und Schweden. *Основними замовниками танків сімейства Leopard з-поміж інших виступають Німеччина, Швейцарія, Іспанія, Данія та Швеція.* (**Підбір** українських відповідників: Referenzkunden – основними замовниками; **введення** нового слова танків: für die Leopard-Familie – танків сімейства Leopard; **транслітерація** в назвах країн).

Leistungsmerkmale	Експлуатаційні характеристики
Passiver Rundumschutz für die Besatzung gegen Bedrohungen wie Sprengfallen, Minen oder Panzerfaustbeschuss	Пасивне всебічне бронювання для захисту екіпажу від мін-пасток, мін та обстрілів з протитанкового гранатомета
Schnittstelle zum Anbringen von Anbaugeräten, z. B. eines Minenpflugs, eines Minenrollers oder Räumschildes zum Beseitigen von Minen, Sprengfallen oder Gebäudetrümmern, die Straßen unbefahrbar machen	Пристрій для кріплення навісного обладнання, наприклад мінного плуга, мінного катка або відвалу для ліквідації мін, мін-пасток та руїн будівель, які роблять дороги непрохідними
Kampfraum-Kühlanlagen in Turm und Fahrgestell	Системи охолодження в башті та шасі
Zusätzlicher leistungsgesteigerter Stromerzeuger für Check-Point-Missionen	Додатковий потужний генератор для здійснення контролю
Außenbordsprechstelle für abgesessene Kräfte	Зовнішня станція для виклику десанту
Kombinierte Fahrer-Nachtsicht (Wärmebildgerät/Restlichtverstärker) für Front- und Hecksicht	Комбінована система нічного бачення (тепловізор та підсилювач освітлення) для видимості спереду та ззаду
Verbesserte Optroniken (Tag/Nacht) zur Aufklärung über weite Entfernungen	Покращена оптика (день/ніч) для розвідки на великих відстанях
Digitalisiertes und multifunktionales Bedienerkonzept	Цифрова та багатofункціональна програма для оператора
Führungs- und Informationssystem	Система управління та комп'ютерна система обробки даних
Zünderprogrammierbare Munition	Програмування детонації боєприпасів

Типовими перекладацькими прийомами є **спосіб калькування**: eines Minenrollers, einen Minenpflug – мінного катка, мінного плуга; **підбір** українських відповідників: Räumschildes – відвал; **синтаксична трансформація**, що стосується зміни порядку слів у реченнях; **опускання** вжитого слова: für Check-Point-Missionen – для здійснення контролю; **лексично-синтаксичне розгортання**: Informationssystem – комп'ютерна система обробки даних; **морфолого-категорійна заміна**, що стосується зміни частини мови: zünderprogrammierbare – програмування детонації.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі

Завдяки аналізу перекладацьких трансформацій у науково-технічних текстах про Leopard I та Leopard 2A7+ виявлено використання перекладацьких прийомів у поєднанні один з одним, серед яких ми виділили узагальнення, морфолого-категорійну заміну, підбір українських відповідників, транслітерацію, калькування, а також синтаксичні трансформації різних рівнів. Проаналізовані тексти стосуються військової галузі та вимагають конкретності та точності перекладу. Зважаючи на це, основним перекладацьким прийомом був підбір українських відповідників, у тому числі лексичних. Серед синтаксичних трансформацій переважали перестановка слів, об'єднання та членування речень. Перспективним напрямом є розроблення та укладання відповідних тематичних термінологічних словників, які наразі затребувані в оборонно-промисловому комплексі України.

Література

1. Cabré M. Teresa. Análisis textual y terminología, factores de activación de la competencia cognitiva en la traducción. In *La traducción científico-técnica y la terminología en la sociedad de la información*, Amparo Alcina Caudet & Silvia Gamero Pérez (eds). 2002. P. 87–105.
2. Der Kampfpanzer LEOPARD 1 ist eine weltweite Erfolgsgeschichte von KMW. URL: <https://www.kmweg.de/systeme-produkte/kettenfahrzeuge/kampfpanzer/leopard-1-a5/> (дата звернення 16.02.2023).
3. LEOPARD 2 A7+: Die modernste Version des weltweit führenden Kampfpanzers. URL: <https://www.kmweg.de/systeme-produkte/kettenfahrzeuge/kampfpanzer/leopard-2-a7/> (дата звернення 01.03.2023).
4. Балабін В. В. Сучасний американський військовий сленг як проблема перекладу: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.16. Київ, 2002. 308 с.
5. Білоус О.М., Білоус О.І. Теорія, практика та технологія перекладу. Кропивницький, 2018. 216 с.
6. Кияк Т.Р., Науменко А.М., Огуй О.Д. Перекладознавство (німецько-український напрям). Київ, 2008. 543 с.
7. Кур'янова М.О. Граматичні труднощі перекладу німецькомовних науково-технічних текстів українською мовою: дис. ... канд. філол. наук : 10.02.16. Київ, 2005. 202 с.
8. Солодяк О. Ю. Структурна характеристика сучасних англійських військово-політичних текстів. *Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики*. 2006. Вип. 9. С. 282–286.
9. Чепурна З.В., Лисенко Г.Л. Особливості функціонування німецьких військових термінів та їх переклад українською мовою. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. 2015. С. 306–308.
10. Юндіна О. В. Жанрово-стильова обумовленість лексичних трансформацій в перекладі текстів військової тематики: автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.16. Одеса, 2013. 20 с.
11. Янчук С. Я. Неперервність традицій військового перекладу в Україні. *Мовні і концептуальні картини світу*. 2014. Вип. 50 (2). С. 544–551.

References

1. Cabré, M. Teresa. (2002). Análisis textual y terminología, factores de activación de la competencia cognitiva en la traducción. In *La traducción científico-técnica y la terminología en la sociedad de la información*, Amparo Alcina Caudet & Silvia Gamero Pérez (eds), 87–105. [In Spanish].
2. Der Kampfpanzer LEOPARD 1 ist eine weltweite Erfolgsgeschichte von KMW. Retrieved from <https://www.kmweg.de/systeme-produkte/kettenfahrzeuge/kampfpanzer/leopard-1-a5/> [In German].
3. LEOPARD 2 A7+: Die modernste Version des weltweit führenden Kampfpanzers. Retrieved from <https://www.kmweg.de/systeme-produkte/kettenfahrzeuge/kampfpanzer/leopard-2-a7/> [In German].
4. Balabin, V. V. (2002). *Suchasnyi amerykanskyi viiskovyi slenkh yak problema perekladu [Modern American military slang as a problem of translation]* (PhD dissertation). Taras Shevchenko National University, Kyiv, Ukraine. [In Ukrainian].
5. Bilous, O.M., Bilous, O.I. (2018). *Teoriia, praktyka ta tekhnohiiia perekladu [Theory, practice and technology of translation]*. Kropyvnytskyi, Ukraine. [In Ukrainian].
6. Kyiak, T.R., Naumenko, A.M., Ohui, O.D. (2008). *Perekladoznavstvo (nimetsko-ukrainskyi napriam) [Translation studies (German-Ukrainian)]*. Kyiv, Ukraine. [In Ukrainian].
7. Kurianova, M.O. (2005). *Hramatychni trudnoshchi perekladu nimetskomovnykh naukovo-tekhnichnykh tekstiv ukrainskoiu movoiu [Grammatical difficulties of translating German scientific and technical texts to Ukrainian]* (PhD dissertation). Taras Shevchenko National University, Kyiv, Ukraine. [In Ukrainian].
8. Solodiak, O. Yu. (2006). *Strukturna kharakterystyka suchasnykh anhliiskykh viiskovo-politychnykh tekstiv [Structural characteristics of modern English military and political texts]. Problemy semantky, prahmatyky ta kohnityvnoi lnhvistyky, 9, 282–286.* [In Ukrainian].
9. Chepurna, Z.V., Lysenko, H.L. (2015). *Osoblyvosti funktsionuvannia nimetskykh viiskovykh terminiv ta yikh pereklad ukrainskoiu movoiu [Features of the functioning of German military terms and their translation to Ukrainian]. Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia», 306–308.* [In Ukrainian].
10. Yundina, O. V. (2013). *Zhanrovo-stylova obumovlenist leksychnykh transformatsii v perekladi tekstiv viiskovoi tematyky [Genre and stylistic conditionality of lexical transformations in translation of the texts of military subject area]* (Extended abstract of PhD dissertation). DZ «Pivdenoukr. nats. ped. un-t im. K. D. Ushynskoho», Odessa, Ukraine. [In Ukrainian].
11. Yanchuk, S. Ya. (2014). *Neperervnist tradytsii viiskovoho perekladu v Ukraini [Continuity of military translation traditions in Ukraine]. Movni i kontseptualni kartyny svitu, 50 (2), 544–551.* [In Ukrainian].